

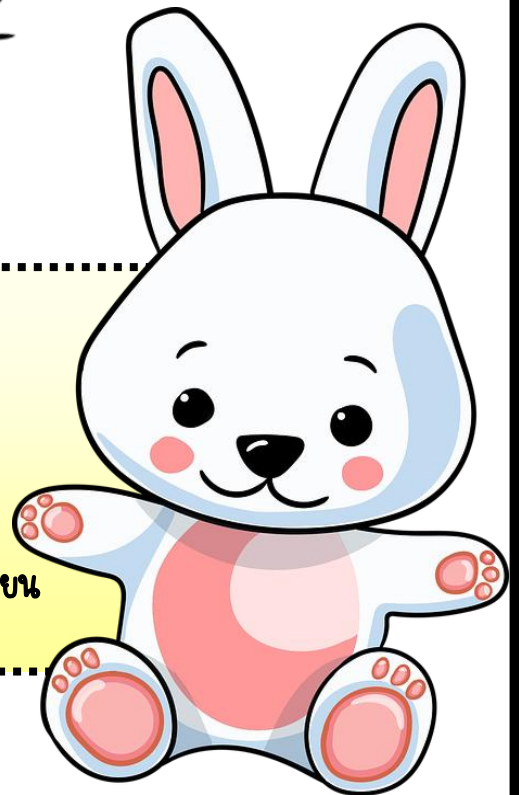
เรียนไทย แบบย่อ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

- สรุปเนื้อหาวิชาภาษาไทยตามตัวชี้วัด ป.๕
- แบบฝึกหัดย่อยให้นักเรียนทดลองทำ
- เฉลยแบบฝึกหัดที่เข้าใจง่าย
- เหมาะสำหรับทำเป็นการบ้านหรือทำในชั่วโมงเรียน

ชื่อ.....เลขที่.....
โรงเรียน.....
ครูผู้สอน.....

สารบัญ

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง	๑
คำควบกล้ำ	๒
อักษรนำ	๓
ตัวการ์นต์	๔
ข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา	๕
ความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่าน	๖
การอ่านจับใจความสำคัญ	๗-๘
ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	๙
วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	๑๐
การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	๑๑
การคิดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	๑๒
การเขียนคำอวยพร	๑๓
การเขียนเรียงความ	๑๔
การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	๑๕
การเขียนย่อความ	๑๖
การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ	๑๗-๑๘
การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น	๑๙
การกรอกแบบบรรยายการต่าง ๆ	๒๐
การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	๒๑
การตั้งคำถามและตอบคำถาม	๒๒
ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู	๒๓
คำวิเศษณ์	๒๔
คำบุพบท	๒๕
คำเชื่อม	๒๖
คำอุทาน	๒๗
กลุ่มคำ หรือวลี	๒๘
ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น	๒๙
คำราชาศัพท์	๓๐
คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ	๓๑-๓๒
การแต่งกาพย์ยานี ๑๑	๓๓
สำนวนไทยที่เป็นคำพังเพย	๓๔
ความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม	๓๕
ห้องจำบทอาขยาน	๓๖

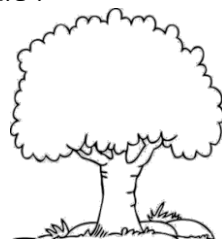
อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

บทร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว เป็นการอ่านถ้อยคำที่เรียบเรียงไว้ด้วยการออกเสียง มีการแบ่งจังหวะให้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน เพื่อถ่ายทอดความรู้และอารมณ์ไปสู่ผู้ฟัง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วเรื่อง สายน้ำสายชีวิต

สายน้ำสายชีวิต

ลำธารเล็ก ๆ ค่อย ๆ ไหลผ่านป่าเขาลำเนาไพร นับเป็นแหล่งน้ำของสัตว์น้ำ ทำให้ผืนป่าเขียวข่มเมื่อลำธารเล็ก ๆ หลายสายรวมกัน ก็จะเกิดเป็นสายธารขนาดใหญ่หล่อเลี้ยงชาวบ้าน ก่อนที่จะไหลลงสู่มหาสมุทรเมื่อถึงฤดูฝนน้ำก็จะไหลบ่าท่วมบ้านเรือน เมื่อถึงฤดูแล้งน้ำก็จะแห้งเหือด แผ่นดินแตกกระแหง สายน้ำก็เหมือนชีวิตมีทั้งทุกข์และสุข แม้ในยามโชคร้ายก็ต้องพยายามต่อสู้กับปัญหา เหมือนกับน้ำที่ตกลงบนแผ่นหิน สายน้ำที่ไหลไปเรื่อย ๆ ช่วยสร้างคุณค่าให้กับสรรพสิ่งในโลกนี้ น้ำที่ใสสะอาดเปรียบเสมือนดวงใจที่บริสุทธิ์ หากน้ำขุ่นนั้นแปลว่าจิตใจก็กำลังขุ่นมัว เศร้าหมอง จึงจำเป็นต้องรู้จักตกตะกอน ตักขยะในใจให้หมดไป จิตใจเราก็จะใสสะอาด เบิกบาน สิ่งเหล่านี้จะทำให้เราใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง เป็นการอ่านถ้อยคำที่เรียบเรียงไว้ในบทประพันธ์ มุ่งอ่านเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ซึ่งต้องอาศัยลีลา จังหวะ และท่วงทำนองตามลักษณะของบทประพันธ์ชนิดนั้น ๆ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การอ่านบทร้อยกรองทำนองเสนาะ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

เมื่อนั้น

พระแม่ไปป่าเป็นอาจณ
จะใคร่ออกช่วยพระแม่เจ้า
เหนื่อยยากลำบากกายา
ไม่ว่าลูกน้อยเป็นหอยปู
พระคุณล้าลภพไตร
ไก่อปาพาฝูงมากินข้าว
ค้ายเขี่ยเรียรายทั้งดินดาน
เยี่ยมลอดสอดดูทั้งชายขวา
ออกจากสังข์พลันทันใด
กอบเก็บข้าวหูกที่ตกดิน
เหลียวดูผู้คนชนนี้
หุงข้าวหาปลาไว้ทำแม่
ช่วยขับไก่อปาประสาจน

พระสังข์ซ่อนอยู่ก็รู้สิน
ในจิตคิดถวิลทุกเวลา
ส่งสารผ่านเกล้าเป็นหนักหนา
กลับมาจนค่าแล้วรำไร
อุ้มชูชมชิดพิสมัย
จะออกให้เห็นตัวก็กลัวการ
ของพระแม่เจ้าอยู่จาวจาน
พระมารดามาเห็นจะรำไร
จะเห็นใครไปมาก็หาไม่
ฉวยจับไม่ได้ไล่ตี
ผืนผืนลอบลับขยับหนี
จะหนีเข้าสังข์กำบังตน
ดูแลจัดแจงทุกแห่งหน
สาละวณเล่นพลางไม่ห่างดู

คำควบกล้ำ

คำควบกล้ำ คือ คำที่มีพยัญชนะ ๒ ตัวเขียนเรียงกันอยู่ต้นพยางค์ และใช้สระเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงกล้ำเป็นพยางค์เดียวกัน มี ๒ ชนิด ได้แก่

คำควบกล้ำแท้ : คำที่พยัญชนะตัวหน้าเป็น ก ข ค ต ป ผ พ ตัวหลังเป็น ร ล ว
เช่น ควาย กลอง ปลา ขวาง พร้อม
คำควบแท้ที่มาจากภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ดร ทร บร พร บล พล
เช่น พรี บลีก ดรีม แทรกเตอร์ บรีนดี

คำควบกล้ำไม่แท้ : คำที่พยัญชนะตัวหน้าเป็น จ ช ศ ส ตัวหลังเป็น ร
แต่ออกเสียงพยัญชนะหน้าตัวเดียว เช่น จริง ชัวร์ ศร้าว สkrim
: คำที่พยัญชนะตัวหน้าเป็น ท ตัวหลังเป็น ร จะออกเสียงเป็น ช
เช่น ทรวด-ชวด ทรง-ชง ทราบ-ชาบ ทราย-ชาย

ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำควบกล้ำแท้และคำควบกล้ำไม่แท้ ดังต่อไปนี้

คำควบกล้ำแท้

กร	คร	พร
กล	คล	พล
กว	คว	ผล
ขร	ปร	ตร
ขล	ปล	
ขว		

คำควบกล้ำไม่แท้

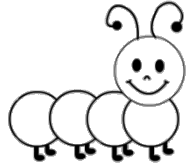
ชร	ศร	สร
ทร ออกเสียง ช		

อักษรนำ

อักษรนำ คือ พยัญชนะที่วางไว้ข้างหน้าตัวอื่นแล้วทำให้ตัวที่ตามมามีเสียงวรรณยุกต์เหมือนตัวนำ แบ่งเป็น ๒ ชนิด คือ

แบบไม่ออกเสียงตัวนำ

- อ นำ ย ได้แก่ อย่า อยู่ อย่าง อยาก
- ห นำ อักษรต่ำ เวลาอ่านออกเสียงรวมกันเป็นคำเดียว ได้แก่ หญิง หยิบ หวน หรุ หนี หมี เหวี่ยง ไหล

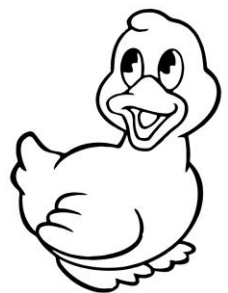
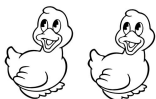
แบบออกเสียงตัวนำ

- พยางค์แรกออกเสียง อะ กิ่งเสียง พยางค์หลังอ่านออกเสียงเหมือน ห นำ
เช่น ขนม อ่านว่า ขะ - นนม ตลาด อ่านว่า ตะ - หลาด

คำชี้แจง

ให้นักเรียนค้นหาอักษรนำจำนวน ๑๐ คำ ที่ซ่อนอยู่ในตารางนี้ให้พบ แล้วเติมลงในช่องว่างด้านล่าง พร้อมเขียนคำอ่านให้ถูกต้อง

น	ย	น	ส	ย	า	ม	ค	ก	ต
ข	ย	ส	ว	ไ	ด	ต	น	บ	จ
น	โ	น	ส	า	ม	ล	ง	ด	ไ
ม	ท	า	ต	ล	ง	า	ส	ส	ส
พ	ค	ม	ต	ห	น	ด	น	ว	ว
ส	ะ	ห	พ	ด	ว	น	ร	ง	ข
เ	ข	ย	า	ย	ง	ย	น	ล	ข
โ	ส	ะ	ฟ	พ	ถ	ล	อ	ก	ด
ก	ฉ	ล	า	ด	น	บ	ร	ร	น
อ	ง	จ	ร	ว	ด	ล	ด	น	ย

- อ่านว่า
- อ่านว่า
- อ่านว่า
- อ่านว่า
- อ่านว่า
- อ่านว่า
- อ่านว่า
- อ่านว่า
- อ่านว่า
- อ่านว่า

ตัวการ์นต์

ตัวการ์นต์ คือ คำที่มีไม้ทัณฑฆาต (์) กำกับอยู่บนพยัญชนะเพื่อแสดงให้รู้ว่าไม่ต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะตัวนั้น เช่น พยัคฆ์ (พะ-ยัก) เคราะห์ (เคาะ) มนุษย์ (มะ-นุด)

หลักการอ่านคำที่มีตัวการ์นต์

๑. ถ้ามีพยัญชนะที่ไม่ใช่ตัวสะกดอยู่หน้าพยัญชนะที่มีไม้ทัณฑฆาตกำกับอยู่จะไม่อ่านออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าด้วย เช่น ภาพยนตร์ พระจันทร์ คณิตศาสตร์

๒. ถ้ามีสระอยู่กับพยัญชนะที่มีไม้ทัณฑฆาตกำกับอยู่ ก็ไม่อ่านออกเสียงพยัญชนะและสระตัวนั้น เช่น บริสุทธิ เปรมปรีดิ์ พืชพันธุ์

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ของคำอ่านต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ประ - โหยด เขียนว่า

หนัง - ลือ - พิม เขียนว่า

ดวง - จัน เขียนว่า

พระ - สง เขียนว่า

ชื่อ - ลัด เขียนว่า

ประ - ดิด เขียนว่า

โจด - เลก เขียนว่า

สะ - วิด - ไฟ เขียนว่า

โท - ระ - ทัด เขียนว่า

ตั้ง - คัน เขียนว่า

ข้อความที่เป็นการบรรยาย และการพรรณนา

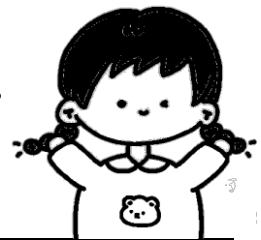
ข้อความที่เป็นการบรรยาย คือ ข้อความที่มุ่งอธิบายหรือเล่าเรื่องต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา เพื่อชี้เน้นให้เห็นจาก สถานที่ เวลา เหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อม โดยเนื้อหาในการบรรยายต้องมีสาระสำคัญ ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง

ข้อความที่เป็นการพรรณนา คือ ข้อความที่มุ่งให้เกิดภาพหรือจินตนาการ ซึ่งเกิดจากการพรรณนาถึงรายละเอียดของวัตถุ สถานที่ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน มักใช้คำที่ไพเราะ และอาจแทรกด้วยภาพพจน์ ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ซาบซึ้ง เพลิดเพลินไปกับข้อความนั้น

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วบอกว่าข้อความนั้น
เป็นการบรรยายหรือการพรรณนา

ข้อความ	คำตอบ
๑. ดอยหัวแม่คำเป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าอาข่าและลาหู่ ตั้งอยู่บนสันเขา ตะเข็บชายแดนไทย - พม่า	
๒. ในหุบเขาดอยหัวแม่คำมีกลุ่มเมฆหมอกคลอเคลียภูเขาเหมือนเป็นทะเลขาวกว้างไกลสุดลูกหูลูกตา	
๓. เราเดินทางจากตัวเมืองเชียงรายไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๑๓๐ ประมาณ ๑ ชั่วโมง ก็จะถึงดอยหัวแม่คำ	
๔. ในช่วงฤดูหนาวทุ่งดอกบัวตองสีเหลืองอร่าม บานสะพรั่งเป็นพรมดอกไม้งดงามไปทั่วทั้งขุนเขา	
๕. ปลาหนักห้าสิบกิโลกระแทกผิวน้ำเสียงดัง มันหงายท้องขึ้นมากลางน้ำแล้วพลิกกลับ ผลุบหายลงสู่ใต้ทะเล	
๖. เสียงเพลงสรรเสริญพระบารมีดังขึ้น ทุกคนก็เปล่งเสียงออกมาพร้อมกันว่า “ทรงพระเจริญ” ดังก้องไปทั่วบริเวณ	
๗. นักท่องเที่ยวจะได้ตื่นตาไปกับฝูงผีเสื้อที่บินวนเวียนเหนือน้ำตกแห่งนี้ รวากับกลีบดอกไม้โปรยปราย	
๘. ก่อนจะถึงอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง รถของเราจอดที่จุดชมวิวดอยกิ่วลม ฉันรีบคว้ามือถือออกมาถ่ายภาพแสงแรกของวันใหม่	
๙. เสียงเห่เรือก้องกังวานตามผิวน้ำ ท่ามกลางแสงอาทิตย์ยามเย็นที่สดใสแสงสีเหลืองทองจับเป็นประกายวิบวับงดงามตา	
๑๐. บ้านของฉันเป็นบ้านโบราณครึ่งไม้ครึ่งตึกติดกับถนนใหญ่ มีสวนหลังบ้าน มีรั้วรอบบ้าน ด้านข้างบ้านเป็นคลอง	

ความหมายโดยนัย จากเรื่องที่อ่าน

คำที่มีความหมายโดยตรง คือ คำที่มีความหมายตรงตัว ไม่ต้องตีความ เช่น

- กล้วย คือ ผลไม้ชนิดหนึ่ง เมื่อผลสุกจะมีสีเหลือง
- ดาว คือ สิ่ง que เห็นเป็นดวงมีแสงสว่างในท้องฟ้าเวลามืด

ตัวอย่างประโยค

○ ลิงตัวนั้นมาขโมยกล้วยไปกิน

○ คืนนี้ดาวเต็มท้องฟ้าเลยนะ

คำที่มีความหมายโดยนัย (เปรียบเทียบหรือความหมายแฝง) คือ คำที่มีความหมายไม่ตรงตามตัว ต้องอาศัยการตีความ (แปล) เช่น

- กล้วย คือ เรื่องที่ง่ายดาย
- ดาว คือ บุคคลที่ดีเด่นด้านใดด้านหนึ่ง

ตัวอย่างประโยค

○ แบบฝึกหัดวันนี้กล้วยมาก

○ สมหญิงสวยเป็นดาวเด่นในงานเลี้ยงคืนนี้

คำชี้แจง

ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่มีความหมายโดยนัย จากประโยคต่อไปนี้
พร้อมทั้งบอกความหมายโดยนัยของคำนั้น

๑. นี่เธอจำ อย่างเปรี้ยวนักเลยเดี๋ยวมะนาวจะเรียกพี่เอานะ

ความหมายโดยนัย คือ _____

๒. สมนึกเป็นเด็กหัวอ่อนจึงมักถูกชักจูงจากเพื่อนคนอื่นเสมอ

ความหมายโดยนัย คือ _____

๓. แบบฝึกหัดที่โรงเรียนวันนี้หินมาก ๆ

ความหมายโดยนัย คือ _____

๔. พนักงานบัญชีคนใหม่ทำงานเป็นเต่าจึงถูกหัวหน้าตำหนิ

ความหมายโดยนัย คือ _____

๕. ฉันว่าสมชายเขากำลังถูกเลื่อยขาเก้าอี้

ความหมายโดยนัย คือ _____

๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจกำลังคอยดักจับพวกตีนผีบนท้องถนน

ความหมายโดยนัย คือ _____

๗. สมโชคเป็นแกะดำในกลุ่มเพื่อน

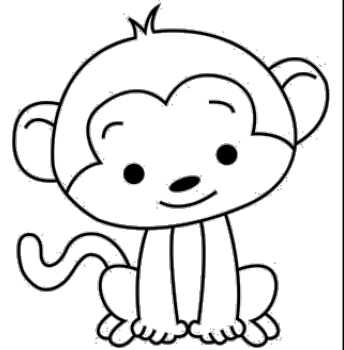
ความหมายโดยนัย คือ _____

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญที่เป็นสาระสำคัญของเรื่อง ในหนึ่งย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงใจความเดียว ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งมักปรากฏอยู่ตอนต้น ตอนกลาง หรือตอนท้ายของย่อหน้า

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. อ่านเรื่องคร่าว ๆ เพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
๒. อ่านโดยละเอียดเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่องที่ปรากฏ
๓. เรียบเรียงใจความสำคัญที่ได้จากการอ่านด้วยตนเอง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

โรคฝีดาษลิง ติดจากสัตว์สู่คน

โรคฝีดาษลิง โรคนี้พบมากในแถบแอฟริกากลางและแอฟริกาตะวันตก พบผู้ป่วยในประเทศนอกเขตแอฟริกา เช่น สหรัฐอเมริกา อิสราเอล และสหราชอาณาจักร มักเกิดจากการเดินทางระหว่างประเทศหรือการนำเข้าสัตว์ติดเชื้อ โรคฝีดาษลิงไม่ใช่โรคใหม่แต่เคยระบาดมาแล้วมากกว่า ๒๐ ปี เชื้อไวรัสฝีดาษลิงพบได้ในสัตว์หลายชนิดโดยเฉพาะสัตว์ตระกูลลิงและสัตว์ฟันแทะ เช่น กระรอก หนูป่า รวมทั้งคนก็สามารถติดโรคได้ อย่างไรก็ตามโรคฝีดาษลิงสามารถป้องกันได้โดยให้ผู้ป่วยที่เป็นโรคอยู่ห้องแยก สวมหน้ากากอนามัย และใส่เสื้อคลุมปกปิดผิทั้งหมด จนผื่นหายดีและตกสะเก็ด

○ โรคฝีดาษลิงอันตรายแค่ไหน

ผู้ติดเชื้อไวรัสส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง บางครั้งคล้ายกับอาการของโรคอีสุกอีใส และหายเองได้ภายในไม่กี่สัปดาห์ ฝีดาษลิงอาจมีอาการรุนแรงมากขึ้นได้ในบางกรณี และเคยมีรายงานว่าทำให้มีผู้เสียชีวิตมาแล้วหลายคนในแอฟริกาตะวันตก โดยอัตราการเสียชีวิตอยู่ในกลุ่มเด็กเล็กสูงถึง ๑๐%

○ เชื้อฝีดาษลิงติดต่อกันอย่างไร

ฝีดาษลิงอาจแพร่กระจายได้เมื่อมีการเข้าใกล้ผู้ติดเชื้อ โดยไวรัสชนิดนี้จะเข้าสู่ร่างกายผ่านทางรอยแตกบนผิวหนัง ระบบทางเดินหายใจ หรือผ่านทางตา จมูก หรือปาก โดยคนสามารถติดเชื้อมาจากการสัมผัสโดยตรงกับเลือด สารคัดหลั่งหรือตุ่มหนองของสัตว์ติดเชื้อ หรือจากการถูกสัตว์ติดเชื้อกัด หรือจากการกินเนื้อสัตว์มีเชื้อที่ปรุงสุกไม่เพียงพอ การแพร่เชื้อจากคนสู่คนอาจเกิดขึ้นได้จากการสัมผัสใกล้ชิด แต่มีโอกาสน้อยมากในการแพร่เชื้อจากคนสู่คน นอกจากนี้เชื้อโรคยังแพร่กระจายด้วยการสัมผัสกับวัตถุที่ปนเปื้อนไวรัสชนิดนี้ อย่างเช่นผ้าปูที่นอน เสื้อผ้า

○ อาการของโรค

ระยะฟักตัวประมาณ ๗-๑๔ วัน อาจนานถึง ๒๑ วัน อาการเริ่มแรกจะมีไข้ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดหลัง ต่อมน้ำเหลืองโต หนาวสั่น อ่อนเพลีย ๑-๓ วัน จะมีผื่นขึ้นบริเวณแขนขา และอาจจะเกิดบนใบหน้าและลำตัว ระยะสุดท้ายตุ่มหนองจะเป็นสะเก็ดแล้วหลุดมา อาการป่วยประมาณ ๒-๔ สัปดาห์

○ การรักษา

ขณะนี้ยังไม่มีวิธีการรักษาฝีดาษลิง แต่สามารถควบคุมการระบาดได้ด้วยการป้องกันการติดเชื้อ หรือรับวัคซีนใช้ทรีพิกซ์ซึ่งสามารถป้องกันได้ ๘๕% ผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่าการได้รับวัคซีนหลังจากสัมผัสกับเชื้ออาจช่วยป้องกันโรคนี้ได้ หรือทำให้มีความรุนแรงลดลง

○ วิธีป้องกัน

เลี่ยงสัมผัสโดยตรง เลือด สารคัดหลั่ง ตุ่มหนองของสัตว์ กินเนื้อสัตว์ปรุงสุก หมั่นล้างมือบ่อย ๆ และไม่ควรรนำสัตว์ป่าเข้ามาเลี้ยงในบ้าน

(ที่มา : เว็บไซต์โรงพยาบาลบางปะกอก)

การอ่านจับใจความสำคัญ

ตอบคำถามจากการอ่านบทความเรื่อง โรคฝีดาษลิง ตัดจากสัตว์สู่คน โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในข้อที่ถูกต้อง (ใช่) และเครื่องหมาย ✕ ในข้อที่ผิด (ไม่ใช่)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑. โรคฝีดาษลิงคือเชื้อไวรัสที่เกิดขึ้นใหม่ ที่ไม่เคยแพร่ระบาดจากที่ไหนมาก่อน		
๒. สาเหตุของการแพร่เชื้อไวรัสฝีดาษลิง คือ การเดินทางระหว่างประเทศหรือการนำเข้าสัตว์ติดเชื้อ		
๓. ผู้ป่วยที่เป็นโรคฝีดาษลิงต้องอยู่ห้องรวมกับผู้อื่น เพื่อกักตัวเป็นเวลา ๒๑ วัน		
๔. ผู้ที่ติดเชื้อไวรัสนี้พบทั้งคนที่มีอาการรุนแรงและไม่รุนแรง		
๕. ไวรัสนี้จะเข้าสู่ร่างกายผ่านทางรอยแตกบนผิวหนัง ระบบทางเดินหายใจ รวมไปถึงตา จมูก หรือปาก		
๖. โรคฝีดาษลิงมีโอกาสมากในการแพร่เชื้อจากคนสู่คน		
๗. ผ้าปูที่นอนและเสื้อผ้า หากปนเปื้อนกับเชื้อไวรัสนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการแพร่กระจายของเชื้อโรค หากเราไปสัมผัสหรือสวมใส่		
๘. อาการเริ่มแรกจะมีไข้ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดหลัง และมีผื่นขึ้นบริเวณแขนขา		
๙. วิธีการควบคุมการระบาดของโรคฝีดาษลิง คือ การรับวัคซีนไข้ทรพิษ ซึ่งสามารถป้องกันได้ถึง ๑๐๐%		
๑๐. การป้องกันเชื้อไวรัสฝีดาษลิงคือการกินเนื้อสัตว์ปรุงสุก หมั่นล้างมือบ่อย ๆ		

ป้องกันตัวด้วยนะ

ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง คือ ข้อความหรือเหตุการณ์ที่เป็นอยู่ตามความจริง สามารถพิสูจน์สนับสนุนยืนยันได้

ลักษณะของข้อเท็จจริง

- มีความเป็นไปได้
- มีความสมจริง
- มีหลักฐานเชื่อถือได้
- มีความสมเหตุสมผล

ข้อคิดเห็น คือ ความรู้สึกนึกคิดหรือข้อเสนอแนะที่แทรกอยู่ในเนื้อหา ไม่สามารถสนับสนุนยืนยันได้

ลักษณะของข้อคิดเห็น

- เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
- เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน
- เป็นข้อความที่เป็นการเสนอแนะ
- เป็นข้อความที่แสดงความคิดของผู้พูดหรือผู้เขียนเอง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบอกว่าข้อความต่อไปนี้ เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น

คนไทยนิยมซื้อสินค้าราคาถูก

พระสุนทรโวหารมีนามเดิมว่า ภู

ดวงตาเป็นอวัยวะที่ช่วยในการมองเห็น

พรุ่งนี้พายุอาจจะเข้าทางภาคอีสาน

ลิงส่วนใหญ่ชอบกินกล้วยเป็นอาหาร

คนเราควรนอนพักผ่อนให้ได้วันละ ๘ ชั่วโมง

การเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นธรรมชาติของมนุษย์

ใน ๑ สัปดาห์มีทั้งหมด ๗ วัน

คนไทยส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

ไข่เจียวเป็นเมนูยอดฮิตที่ทำได้ง่ายที่สุด

ธงชาติประเทศไทยมีทั้งหมด ๓ สี

ผู้หญิงมักจะใส่กระโปรงมากกว่ากางเกง

วันเพ็ญเดือนสิบสองเป็นวันลอยกระทง

ฉันว่าเธอน่าจะตั้งใจทำงานให้ดีกว่านี้นะ

พัทลุงเป็นจังหวัดหนึ่งอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย

วิเคราะห์และแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นการแยกแยะส่วนต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน
อย่างเป็นระบบ ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้เข้าใจ เพื่อที่จะได้วิเคราะห์และแสดงความ
คิดเห็นเกี่ยวกับสาระความรู้ ข้อคิด และประโยชน์จากเรื่อง สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้
ในการดำเนินชีวิต

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ผัดวันประกันพรุ่ง แล้ววิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ผัดวันประกันพรุ่ง

ผัดวันประกันพรุ่ง คือ การเลื่อนภาระหรืองานที่ต้องทำในเวลานั้นออกไปก่อน เช่น นักศึกษา
เลื่อนเวลาทำการบ้านหรือแบบฝึกหัดจากเวลาที่ได้รับออกไปก่อน จนกระทั่งใกล้เวลาส่งผลงานจึงจะเริ่ม
ทำ อาจารย์เลื่อนเวลาตรวจการบ้าน หรือนักวิจัยเลื่อนเวลาเขียนบทความ เป็นต้น

ผัดวันประกันพรุ่งเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่เกือบทุกคนต่างมีประสบการณ์ด้วยกัน
ทั้งนั้น ไม่ใช่จะเกิดเฉพาะในแวดวงการศึกษาหรือวิชาการดังตัวอย่างข้างต้น ตัวอย่างอื่น ได้แก่ เลื่อน
ตอบจดหมาย เลื่อนออกกำลังกาย หรือเลื่อนทำสิ่งที่สัญญาไว้เมื่อวันขึ้นปีใหม่ว่าจะทำ เป็นต้น แต่ที่ยก
เป็นตัวอย่างในแวดวงการศึกษา เพราะเป็นภาระงานที่มีกำหนดเวลาส่งผลงานแน่นอน ทำให้เห็นได้ชัด
จนถึงผลเสียของการผัดวันประกันพรุ่ง คือ ทำให้ผลงานที่ได้รับไม่ดีเท่าที่ควร เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่
ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง

(ที่มา : บทความโดย วรชัย ทองไทย)

ใจความสำคัญ คือ

วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริง

การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย

คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม

การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ คือ การอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน และผู้อ่านจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ผู้เขียนต้องการ เช่น การอ่านฉลากยา คำแนะนำการใช้พจนานุกรม ข้อควรปฏิบัติบนผลิตภัณฑ์ ข้อห้ามหรือข้อตกลงตามสถานที่ต่าง ๆ

ให้นักเรียนอ่านข้อมูลบนฉลากยาที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

โรงพยาบาลตั้งใจรักษา
Tel. ๐๒-๖๒๒-๒๙๙๙

นางเบญจา สวยงาม

คลอเฟนิรามีน (๔ มิลลิกรัม)

ลดน้ำมูก บรรเทาอาการคัดจมูก ภูมิแพ้

รับประทานครั้งละ ๑ เม็ด ทุก ๔-๖ ชั่วโมง

ข้อควรระวัง

๑) ไม่ควรใช้ยาติดต่อกันนานเกิน ๗ วัน

๒) ยานี้อาจทำให้เกิดอาการง่วงซึมจึงไม่ควรขับขี่ยานยนต์
หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล และหลีกเลี่ยงเครื่องดื่ม
ที่มีแอลกอฮอล์ผสม

คำแนะนำพิเศษ ควรใช้ยานี้ตามขนาดที่แพทย์หรือเภสัชกรแนะนำ ไม่ควรเพิ่มขนาดยาเอง

ภก. ยาใจ เกสซ์ดี

๒๑/๐๔/๒๐๒๒

๑๐:๐๙:๑๒

๑. ชื่อนางเบญจา สวยงาม บนฉลากยามีฐานะเป็นใคร

.....

๒. คลอเฟนิรามีน ช่วยบรรเทาอาการใด

.....

๓. ข้อมูลบนฉลากยา ระบุว่ารักษาเมื่อใด

.....

๔. ผู้ที่รับประทานยานี้ ไม่ควรกระทำกิจกรรมใด

.....

การคัดลายมือตัวบรรจง เต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

การคัดลายมือ เป็นการฝึกเขียนเพื่อผู้เรียนเคยชินกับการเขียนตัวอักษรที่สวยงาม มีความเป็นระเบียบน่าอ่าน การคัดลายมือจะผู้ให้เป็นคนมีสมาธิอีกด้วย

คำชี้แจง

ให้นักเรียนฝึกคัดลายมือจากบทร้อยกรองต่อไปนี้ ด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด และตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

เราเกิดมาทั้งทีชีวิตหนึ่ง
ควรคะนึ่งพึงตนทนกัดฟัน
กลีภกิจพณิขการงานมีเกียรติ
หรือจะชอบวิชาอุตสาหกรรม

อย่าหมายพึงผู้ใดให้เขาหยัน
คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะน่า
อย่าหยาบเหยียดพาลหาว่างานต่ำ
เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผัดวัน

(ผู้แต่ง : เพ็ญ สวัสดิ์วรรณกิจ)

คัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด

คัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

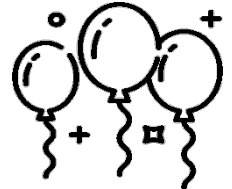

การเขียนคำอวยพร

การอวยพร คือ การแสดงความยินดีหรือความปรารถนาดีต่อผู้อื่นในโอกาสต่าง ๆ เช่น วันเกิด วันปีใหม่ ขึ้นบ้านใหม่ หรือสำเร็จการศึกษา ในสังคมไทยนิยมขอให้ผู้ใหญ่เป็นผู้ให้พรแก่ผู้น้อย หรือผู้เสมอกันให้พรกัน

หลักการเขียนคำอวยพร มีดังนี้

๑. เขียนให้สอดคล้องกันระหว่างผู้อวยพร ผู้รับพร และโอกาส
๒. การกล่าวถึงโอกาสที่อวยพร
๓. หากอวยพรผู้อาวุโสควรกล่าวอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นสากลหรือสิ่งที่ผู้รับพรเคารพนับถือ
๔. ให้พรที่เหมาะสมกับผู้รับพรและเป็นพรที่สร้างสรรค์ในด้านต่าง ๆ เช่น สุขภาพ หน้าที่การงาน การเงิน ความสำเร็จ ความสมหวัง สุขภาพ อายุยืนยาว เป็นต้น
๕. ใช้คำถูกต้องเหมาะสมโดยพยายามสรรคำที่ไพเราะ และมีความหมายดี

คำชี้แจง

ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วบอกว่าเป็นคำอวยพรหรือไม่ใช่คำอวยพร

๑. ขอให้อายุมันขวัญยืน ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงนะคะ
๒. ทำดีให้คนเกรง ดีกว่าเป็นนักแสดงให้คนกลัว
๓. ขอให้ชีวิตคู่มีแต่ความราบรื่น รักกันมากขึ้นในทุก ๆ วัน
๔. มีคุณธรรมนำใจ ใช้ชีวิตพอเพียง หลีกเลี้ยงอบายมุข
๕. ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย โปรดดลบันดาลให้ท่านมีแต่ความสุข

ให้นักเรียนเขียนคำอวยพร เนื่องในวันเกิดเพื่อน ตามหลักการเขียนคำอวยพร

การเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความ เป็นการเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้และแนวความคิดใหม่

องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ

๑. คำนำ เป็นข้อความนำเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านสนใจในเรื่องนั้น ๆ อาจขึ้นต้นด้วยบทกลอน ภาษิต คำคม หรือคำทาย รวมถึงเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน
๒. เนื้อเรื่อง เป็นข้อความแสดงเนื้อหาสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง และต้องเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง
๓. สรุปเป็นข้อความสุดท้ายของเนื้อเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างชัดเจนถึงจุดประสงค์ของผู้เขียน บทสรุปจะต้องจบด้วยเนื้อความที่ทำให้ผู้อ่านประทับใจ

ให้นักเรียนเขียนเรียงความในหัวข้อ ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ
จำนวนไม่ต่ำกว่า ๑๐ บรรทัด

หัวข้อ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นการเขียนที่แสดงให้เห็นภาพรวมของเนื้อเรื่องทั้งหมด โดยอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ซึ่งจะช่วยให้สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องได้อ่านได้ดียิ่งขึ้น

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง สุนัขกับเงา แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

สุนัขกับเงา

สุนัขตัวหนึ่งคาบก้อนเนื้อวิ่งข้ามสะพานมา เมื่อถึงกลางสะพานมันก็ก้มมองลงไป
ในน้ำ เบื้องล่างเห็นสุนัขตัวหนึ่งกำลังคาบเนื้อชิ้นใหญ่กว่าของตน

"โอ้โฮ! เจ้านี่มันได้เนื้อมาจากไหนนะชิ้นใหญ่กว่าเราเสียอีก" เจ้าสุนัขคิดในใจ
ด้วยความละโมภ จึงอ้าปากเห่ากรรโชกหมายจะแย่งเอาเนื้อก้อนนั้นมาครอง

ทันทีที่อ้าปาก เนื้อที่คาบอยู่ก็ร่วงหล่นลงน้ำไปทันที กว่าที่จะสำนึกได้ว่าสุนัขกับ
ก้อนเนื้อที่เห็นนั้นคือเงาของตนเองในน้ำก็สายเกินไปเสียแล้ว

(ผู้แต่ง : อีสป)

ชื่อเรื่อง

ตัวละคร

สถานที่

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ผลของเหตุการณ์

ข้อคิด

การเขียนย่อความ

การเขียนย่อความ เป็นการเขียนเพื่อเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และนำมาเรียบเรียงใหม่ให้กระชับรัดกุม ด้วยสำนวนภาษาของผู้ย่อเอง โดยยังคงสาระสำคัญของเรื่องเดิม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ย่อความเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้อง

รูปแบบการเขียนย่อความ

การย่อนิทาน นิยาย บทอ่านเสริม ให้บอกรายละเอียดดังนี้

ย่อ (ประเภทของงาน) เรื่อง (ชื่อเรื่อง) ของ (ผู้แต่ง)
จาก (ชื่อหนังสือ) หน้า ความว่า
..... (ใจความ)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง กวางกับเสือ แล้วเขียนย่อความตามรูปแบบ

นิทานเรื่อง กวางกับเสือ

กวางตัวหนึ่งหนีการตามล่าของนายพราน กระโจนแผ่นหนีไปอย่างไม่คิดชีวิต เมื่อพบถ้ำแห่งหนึ่งก็ลนลานรีบเข้าไปหลบซ่อน โดยไม่ทันได้สำรวจให้ดีเสียก่อน ขณะนั้นเสือโคร่งตัวหนึ่งกำลังนอนหลับอยู่ในถ้ำ ได้ยินเสียงฝีเท้าของกวางก็สะดุ้งตื่น มันเห็นกวางเดินตื่นกลัวเข้ามา เสือโคร่งก็แสร้งยิ้มแย้มเชิญ นึกในใจว่า “โอโฮ! วันนี้โชคดีจริง ๆ จู๋ ๆ ก็มีเหยื่อมาให้ขยำกินถึงที่”

เสือโคร่งหมอบข่มขู่ขอให้กวางเดินเข้ามาใกล้ ๆ แล้วกระโจนเข้าตะปบกวางโขคร่ำกินเป็นอาหารได้อย่างง่ายดาย

(ผู้แต่ง: อีสป จาก เว็บไซต์กัลยาณมิตร)

การเขียนจดหมาย

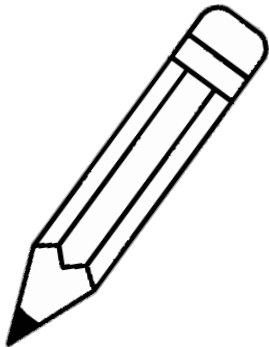
การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ คือ จดหมายที่เขียนถึงผู้ใหญ่ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ลุง ป้า น้า อา หรือบุคคลที่สนิทกัน เพื่อส่งข่าวคราว เล่าหรือสอบถามเรื่องราวต่าง ๆ ถามทุกข์สุขส่วนตัว แลกเปลี่ยนข้อมูลที่น่าสนใจ ด้วยถ้อยคำภาษาที่ใช้ต้องแสดงถึงความเคารพและสุภาพ รวมทั้งต้องเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของการเขียนจดหมาย มีการจำหน่ายซองให้ถูกต้อง

คำขึ้นต้นและคำลงท้ายในการเขียนจดหมายถึงบุคคลต่าง ๆ

ผู้รับ	คำขึ้นต้น	คำลงท้าย
พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย	กราบเท้า...ที่เคารพอย่างสูง	ด้วยความเคารพอย่างสูง
ลุง ป้า น้า อา (ญาติผู้ใหญ่)	กราบ...ที่เคารพ (อย่างสูง)	ด้วยความเคารพ (อย่างสูง)
พี่ (ญาติอาวุโสน้อย)	พี่...ที่รัก	ด้วยความเคารพ , ด้วยความรัก

รูปแบบการเขียนจดหมายส่วนตัว

.....

.....ที่อยู่ผู้เขียน.....

.....วันเดือนปี.....

.....คำขึ้นต้น.....

.....

.....เนื้อหาความ.....

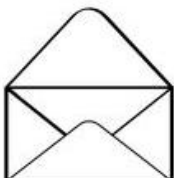
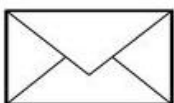
.....

.....

.....คำลงท้าย.....

.....ชื่อผู้เขียน.....

การจำหน่ายซองจดหมาย

ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก

.....

.....

.....

□□□□□

ชื่อและที่อยู่ผู้รับ

.....

.....

.....

.....

□□□□□

ที่ฉันรัก
ตราประทับลายกร

การเขียนจดหมาย

ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองหรือญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ
ให้ถูกต้องตามรูปแบบของการเขียนจดหมาย พร้อมทั้งจำหน้าที่ของให้ถูกต้อง

[illegible]

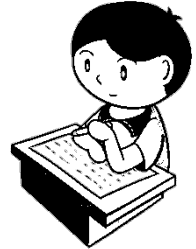
ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก		ที่ผืน ตราประทับยาก
.....		
.....		
.....		
.....		
☐☐☐☐☐	ชื่อและที่อยู่ผู้รับ	
		
		
		
		
☐☐☐☐☐		

การเขียนแสดงความรู้สึกและ ความคิดเห็น

การเขียนแสดงความรู้สึก คือ การเขียนเพื่อต้องการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดจากการเห็นภาพ
เห็นเหตุการณ์หรือสถานที่ เพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ ส่วนการเขียนแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนขยาย
ความในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล

หลักการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น

๑. ศึกษาเรื่องที่เขียนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง
๒. เขียนถึงข้อเท็จจริงก่อน ค่อยเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
๓. เขียนในเชิงสร้างสรรค์และควรสอดแทรกข้อเสนอแนะด้วย

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ
อย่างน้อย ๕ บรรทัด

(ภาพจาก สทศ.)

ความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

การกรอกแบบรายการต่าง ๆ

การกรอกแบบรายการ หมายถึง การเขียนรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ลงในแบบฟอร์มของแต่ละหน่วยงาน เพื่อแจ้งข้อมูลสำคัญให้เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการได้ถูกต้อง

หลักการกรอกแบบรายการ

- เขียนข้อมูลลงในแบบกรอกรายการตามความเป็นจริงจนครบทุกรายการ
- เมื่อเขียนข้อมูลสำคัญผิดพลาดให้ขีดฆ่าแล้วลงลายมือชื่อกำกับ
- อ่านทบทวนข้อมูลทุกครั้งและไม่ทำแบบกรอกรายการชำรุดเสียหาย

ให้นักเรียนกรอกแบบรายการต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง

ใบถอนเงิน	
เลขที่บัญชี วันที่	
ชื่อบัญชี ธนาคารสาขา	
จำนวนเงินที่ถอนเป็นตัวเลข	
ตัวอักษร	
..... ผู้ถอน/ผู้รับมอบอำนาจ เจ้าของบัญชี ผู้รับเงิน	

ใบสมัครเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียน.....จังหวัด.....		รูปถ่าย
คำนำหน้า.....ชื่อ.....สกุล.....อายุ.....ปี เกิดวัน.....ที่.....เดือน.....ปี.....ศาสนา.....สัญชาติ..... เลขประจำตัวประชาชน..... อยู่บ้านเลขที่.....หมู่.....บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....เบอร์โทรศัพท์..... ชื่อ-สกุลบิดา.....อาชีพ.....เบอร์โทรศัพท์..... ชื่อ-สกุลมารดา.....อาชีพ.....เบอร์โทรศัพท์..... ผู้สมัครสำเร็จการศึกษาจากชั้น.....โรงเรียน.....ผลการเรียน..... หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร ☐ ทะเบียนบ้าน บิดา/มารดา/นักเรียน ☐ รูปถ่ายนักเรียน ๑ นิ้ว ๒ รูป ☐ วุฒิการศึกษา (ปพ.๑) / หนังสือรับรองการศึกษา		
ลงชื่อ.....ผู้สมัคร (.....)/...../.....		

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ คือ การเขียนโดยใช้ความคิด (จินตนาการ) ร่วมกับประสบการณ์จริงของแต่ละบุคคล เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ โดยความคิดที่สื่อออกมานั้นจะต้องมีสถานที่/เวลา มีตัวละคร มีการเคลื่อนไหว มีเหตุการณ์ รวมไปถึงถึงคุณธรรมต่าง ๆ ที่อาจสอดแทรกไว้ด้วย

หลักการเขียนเรื่องจากภาพ

๑. จินตนาการถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากหัวข้อที่ได้รับ เช่น ชื่อเรื่องหรือรูปภาพ
๒. ผูกเรื่องและลำดับเรื่องราวให้มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ตัวละคร สถานที่ เหตุการณ์
๓. เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย ใช้ภาษาไทยมาตรฐาน เว้นวรรคให้ถูกต้อง ปฏิบัติตามคำสั่ง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ไม่ต้องตั้งชื่อเรื่อง ความยาว ๔-๗ บรรทัด

ภาพจาก สทศ.

ใคร =
ทำอะไร =
ที่ไหน =
เมื่อไหร่ =
อย่างไร =
ผลเป็นอย่างไร =
.....

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การตั้งคำถามและตอบคำถาม

การฟังหรือดูในแต่ละครั้ง นักเรียนควรฝึกตั้งคำถามและตอบคำถาม ซึ่งในการตั้งคำถาม ควรใช้ประโยคที่ผู้ตอบสามารถตอบคำถามได้ ประโยคคำถามจะมีคำแสดงการถามอยู่ต้นหรือท้าย ประโยคก็ได้ ซึ่งคำถามจะบอกเจตนาของผู้ถามว่าต้องการคำตอบอย่างไร เช่น ใคร (ชื่อบุคคล) อะไร (สิ่งของ) ที่ไหน (ชื่อสถานที่) เมื่อใด (กาลเวลา) อย่างไร (เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับโควิด-๑๙ แล้วฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามให้ถูกต้อง

ความรู้เกี่ยวกับโควิด-๑๙

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นโรคติดเชื้ออันเกิดจากไวรัสโคโรนาในกลุ่มอาการทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง ๒ (SARS-CoV-๒) ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ในนครอู่ฮั่น เมืองเอกของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน และได้กระจายไปทั่วโลกนับแต่นั้น ส่งผลให้เกิดการระบาดทั่วของโควิด-๑๙

อาการทั่วไป ได้แก่ ไข้ ไอ และหายใจลำบาก อาการอื่น ๆ อาจรวมถึงอ่อนเพลียปวดกล้ามเนื้อ ท้องร่วง เจ็บคอ ภาวะเสียการรู้กลิ่น และภาวะเสียการร่ำรส แม้ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง แต่บางรายลดลงเป็นกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน อวัยวะล้มเหลวหลายอวัยวะ ช็อกเหตุพิษติดเชื้อ และลิ่มเลือด

ไวรัสแพร่ระบาดได้ระหว่างบุคคลในช่วงที่มีการสัมผัสใกล้ชิดกันเป็นหลัก มักผ่านละอองเสมหะขนาดเล็กที่เกิดจากการไอ จามหรือสนทนา แม้ละอองเสมหะเหล่านี้เกิดเมื่อหายใจออก แต่ปกติจะตกลงสู่พื้นหรือติดค้างบนพื้นผิวที่ปนเปื้อนแล้วนำมาแตะตา จมูกหรือปากของตน

มาตรการที่แนะนำในการป้องกันการติดเชื้อ ได้แก่ การหมั่นล้างมือ การเว้นระยะห่างทางกายกับผู้อื่น โดยเฉพาะจากผู้ที่มีอาการ การปิดการไอและจามด้วยกระดาษทิชชูหรือข้อพับศอก และงดนำมือที่ไม่ได้ล้างแตะใบหน้า

(ที่มา: บทความจากเว็บไซต์ รพ.เปาโล จังหวัดสมุทรปราการ)

ตัวอย่าง

คำถาม สถานที่ใดเป็นแหล่งกำเนิดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
คำตอบ นครอู่ฮั่น เมืองเอกของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน

๑. คำถาม
คำตอบ.....
๒. คำถาม
คำตอบ.....
๓. คำถาม
คำตอบ.....
๔. คำถาม
คำตอบ.....

ความน่าเชื่อถือจาก เรื่องที่ฟังและดู

การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู คือ การวิเคราะห์หาข้อเท็จจริงจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผลและมีหลักฐานประกอบ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากสื่อ เช่น ข่าว โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือสังคมออนไลน์ เป็นต้น

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านโฆษณาต่อไปนี้ แล้ววิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนด

ผงซักฟอกพลังจ้าว

เพียงแค่แค่นี้! ผ้าขาวใสสะอาดมีออราในพริบตา

ขจัดคราบและกลิ่นอับชื้นแม้นตากในที่ร่ม

ราคาสุดคุ้มเพียง ๒๙ บาท

รับฟรี !! น้ำยาปรับนุ่ม กลิ่นหอมชวนหลงใหลใน ๗ วัน มูลค่า ๑๒ บาท

ลองดู แล้วคุณจะติดใจ

ชื่อโฆษณา คือ

โฆษณานี้ขายอะไร

.....
.....
.....

การใช้ภาษาเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

โฆษณานี้น่าสนใจหรือไม่

.....
.....
.....

โฆษณานี้น่าเชื่อถือหรือไม่

.....
.....
.....

ข้อคิดที่ได้รับ

.....

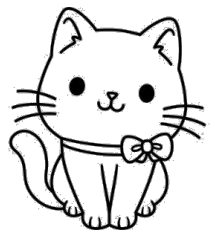
คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือ คำที่ทำหน้าที่เป็นบทยายส่วนต่าง ๆ ของประโยค แบ่งได้หลายชนิด

๑. ลักษณะวิเศษณ์ ใช้บอกลักษณะชนิด สี ขนาด รส กลิ่น เสียง ได้แก่ เปรี๊ยะ หวาน เล็ก ใหญ่ หอม เหม็น ดัง ดี ร้อน เย็น
๒. กาลวิเศษณ์ ใช้บอกเวลา เข้า สาย ป่าย เย็น คำ วันนี้ เมื่อวาน
๓. สถานที่วิเศษณ์ ใช้บอกสถานที่ ใกล้ ไกล บน ล่าง ซ้าย ขวา หน้า หลัง
๔. ปริมาณวิเศษณ์ ใช้บอกจำนวนมาก น้อย หลาย หรือลำดับ หนึ่ง สอง สาม
๕. ปุจฉาวิเศษณ์ ใช้ถามคำถาม มักมีคำว่า ใคร อะไร ที่ไหน ทำไม อย่างไร
๖. ประติษฐานวิเศษณ์ ใช้แสดงการขานรับคำ คะ ขา ครับ ขอรับ จ้า จ๊ะ
๗. ประติษฐานวิเศษณ์ ใช้บอกความปฏิเสธ ไม่ ไม่ใช่ ไม่ได้
๘. นิยมวิเศษณ์ ใช้บอกความชี้เฉพาะ นี่ นั้น โน่น ทั้งนี้ ทั้งนี้
๙. อนิยมวิเศษณ์ ใช้บอกความไม่ชี้เฉพาะ มักมีคำว่า อะไร ใด ไหน ใคร แต่ไม่ใช่ประโยคคำถาม
๑๐. ประพันธวิเศษณ์ เป็นคำที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยคให้มีความเกี่ยวข้องกัน มักมีคำว่า ที่ ซึ่ง อัน ดังที่ เพราะว่า อย่างที่ ชนิด

คำชี้แจง

ให้นักเรียนพิจารณาว่าคำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคต่อไปนี้
เป็นคำวิเศษณ์ชนิดใด

ประโยค	ชนิดของคำวิเศษณ์
๑. ฉันชอบออกกำลังกายในตอน <u>เช้า</u>	
๒. มะขามต้นนี้มีรส <u>เปรี้ยว</u>	
๓. คุณลุงซื้อบ้านไว้หลาย <u>หลัง</u>	
๔. เจ้าเหมียวชอบนั่ง <u>ริม</u> หน้าต่าง	
๕. โรงพยาบาลแห่งนี้ <u>อยู่</u> ห่างจากผู้คน	
๖. น้องสาวของเธอทำงานที่ <u>ไหน</u>	
๗. ฉัน <u>ไม่ได้</u> ตั้งใจทำให้เขาบาดเจ็บ	
๘. แม่ชอบชมว่าเธอ <u>น่ารัก</u>	
๙. พวกพี่จะไป <u>ไหน</u> กันหรือ <u>คะ</u>	
๑๐. บ้านหลัง <u>ไหน</u> ก็ปิดไฟกันหมด	

คำบุพบท

คำบุพบท คือ คำที่ใช้นำหน้านาม สรรพนาม กริยา หรือวิเศษณ์ เพื่อเชื่อมคำหรือกลุ่มคำ แสดงความสัมพันธ์ภายในประโยค ดังนี้

๑. บอกความเกี่ยวข้องและสถานะของผู้พูดและผู้รับ มักใช้คำว่า กับ แก่ แต่ ต่อ
๒. บอกตำแหน่งที่ตั้ง มักใช้คำว่า หน้า หลัง นอก ใน ใกล้ ไกล บน ล่าง
๓. บอกความเป็นเจ้าของ มักใช้คำว่า ของ แห่ง
๔. บอกช่วงเวลา มักใช้คำว่า ตั้งแต่ จน เมื่อ กระทั่ง
๕. บอกความประสงค์ มักใช้คำว่า เพื่อ สำหรับ
๖. บอกความเปรียบเทียบ มักใช้คำว่า เท่า เท่ากับ กว่า

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำคำบุพบทต่อไปนี้ เติมลงในประโยค
ให้มีใจความสมบูรณ์

เพื่อ

ตั้งแต่

ของ

ริม

กว่า

กับ

แก่

บน

แต่

หน้า

๑. พ่อแม่ทำงานหนัก.....ลูก ๆ ทุกคน
๒. คุณครูมอบเกียรติบัตรให้.....ฉัน
๓. นกกระจอกเกาะอยู่.....กิ่งไม้
๔. เขารุ่งได้เร็ว.....ฉันอีก
๕. พ่อฉันทำงาน.....เข้าจรวดเย็น
๖. คุณปู่คือบุคคลที่เป็นแบบอย่าง.....พ่อ
๗. ริมโตวางอยู่.....หน้าต่าง
๘. พี่ชายฉันชอบแอบไปกินข้าว.....สาว ๆ
๙. เด็ก ๆ ร่วมกันถวายปัจจัย.....พระภิกษุสงฆ์
๑๐. ป้าขายส้มตำอยู่.....โรงเรียน

คำเชื่อม

คำเชื่อม คือ คำที่ใช้เชื่อมประโยคให้มีความสัมพันธ์กัน แบ่งได้ ๔ ชนิด

๑. เชื่อมเนื้อความคล้ายตามกัน มักใช้คำว่า และ พอ...ก็ แล้ว...ก็ เมื่อ...จึง
๒. เชื่อมเนื้อความขัดแย้งกัน มักใช้คำว่า แต่ แต่ก็ กว่า...ก็ แต่ทว่า
๓. เชื่อมเนื้อความเป็นเหตุเป็นผลกัน มักใช้คำว่า จึง เพราะ เพราะฉะนั้น
๔. เชื่อมเนื้อความเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง มักใช้คำว่า หรือ หรือไม่ก็ มิฉะนั้น...ก็

คำชี้แจง

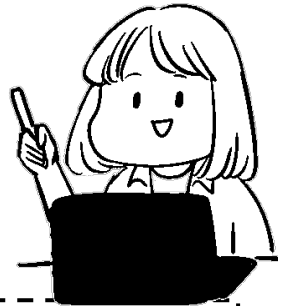
ให้นักเรียนพิจารณาว่าประโยคต่อไปนี้ มีการใช้คำเชื่อมชนิดใด

คล้ายตาม

ขัดแย้ง

เป็นเหตุเป็นผล

เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง

๑. เธอจะไปทะเลหรือไปภูเขาให้เลือกเอาสักอย่าง

๒. ฉันชอบวิชาภาษาไทยแต่น้องชอบวิชาภาษาอังกฤษ

๓. พอถึงรุ่งเช้าเขาก็รีบออกเดินทางในทันที

๔. กว่าลุงจะกลับป้าก็นอนหลับไปก่อนแล้ว

๕. ผู้หญิงคนนั้นหน้าตาสวยแต่นิสัยไม่ดี

๖. เพราะเธอไม่อ่านหนังสือจึงทำให้สอบตก

๗. ไม่เธอก็ฉันที่ต้องออกไปรายงานหน้าห้อง

๘. เมื่อครูเขียนกระดานส้มจึงรีบเขียนตามทันที

๙. น้องหวีผมและร้องเพลงไปด้วย

๑๐. เขาทุจริตในการสอบจึงถูกปรับตกทุกรายวิชา

คำอุทาน

คำอุทาน คือ คำที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด

๑. คำอุทานแสดงอารมณ์ความรู้สึก สงสัย ตีใจ ตกใจ เจ็บปวด เช่น โอ๊ย อ้าว ว้าย
โอ๊ย ตายจริง คุณพระช่วย โอโฮ

๒. คำอุทานเสริมบท คือ คำอุทานที่ใช้เสริมคำให้สละสลวยขึ้นโดยไม่มี ความหมาย
เช่น ไปวัดไปวา , หนังสือหน้าหงาย

ให้นักเรียนนำคำอุทานแสดงความรู้สึก ไปเติมลงในประโยคให้ถูกต้อง

..... เจ้าตูบตัวผอมเชียวน่าสงสารจัง	ว้าย!
..... ทีมฟุตบอลโรงเรียนเราชนะเลิศแล้ว	อ้อ!
..... แผลที่ขาเจ็บมากเลย	ไชโย!
..... ฉันเข้าใจโจทย์คณิตศาสตร์ข้อนี้แล้ว	โถ!
..... กระเป๋านี้สวยมาก ๆ เลยเธอ	โอโฮ
..... ตุ๊กแกอยู่ในห้องนอนของฉัน	โอ๊ย!
..... เมื่อวานเธอไม่ได้หยุดงานหรือ	เฮ้ย!
..... ใครลืมหักกระเป๋าตังค์ไว้บนโต๊ะกันนะ	อ้าว!
..... ทำไมบ้านของเธอใหญ่โตมโหฬารขนาดนี้	ว้าว!
..... ไปยังมายังไงเนี่ย ไม่เจอกันตั้งนาน	เอ๊ะ!

ให้นักเรียนเติมคำอุทานเสริมบท ให้ได้ใจความสมบูรณ์

กระดุก.....

ตำรับ.....

ได้ดิบ.....

เป็นลม.....

เข้าอก.....

ล้างไม้.....

ลืมหู.....

อาบน้ำ.....

หกล้ม.....

กลุ่มคำหรือวลี

กลุ่มคำหรือวลี คือ การนำคำตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาเรียงต่อกัน ทำให้เกิดความหมายเพิ่มขึ้น โดยยังคงความหมายจากคำเดิมที่นำมารวมกัน แต่ไม่สมบูรณ์เหมือนประโยค

วลีมีทั้งหมด ๗ ชนิด ได้แก่

๑. นามวลี วลีที่มีคำนามเป็นคำหลักของวลี เช่น ห้องเรียนของเรา , บ้านริมน้ำ
๒. สรรพนามวลี วลีที่มีคำสรรพนามเป็นคำหลักของวลี เช่น เขาทั้งหลาย , ท่านผู้มีเกียรติ
๓. กริยาวลี วลีที่มีคำกริยาเป็นคำหลักของวลี เช่น ทำมาหากิน , กระโดดขึ้นลง
๔. วิเศษณ์วลี วลีที่มีคำวิเศษณ์เป็นคำหลักของวลี เช่น เหม็นคลุ้งไปทั่ว , มากเลยทีเดียว
๕. บุพบทวลี วลีที่มีคำบุพบทเป็นคำหลักของวลี เช่น บนโต๊ะทำงาน , หน้าร้านอาหาร
๖. สันธานวลี วลีที่มีคำสันธานเป็นคำหลักของวลี เช่น เพราะฉะนั้นแล้ว , หรือไม่ก็
๗. อุทานวลี วลีที่มีคำอุทานเป็นคำหลักของวลี เช่น ว้ายตายแล้ว! , อะไรงั้น!

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำกลุ่มคำต่อไปนี้ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ราษฎรทั้งหลาย	ท่านอาจารย์ย้งยศ	ด้วยเหตุผลนี้
พวกท่านทั้งหลาย	บันพิมพา	หอมชื่นใจจัง
นั่งใจลอย	ในท่ามกลาง	เหลือเกินจริงเชียว
เท่ากับว่า	โรงเรียนนายร้อย	โอ้ เวิร์กกรรม!
โอ้ อนิจจา!	จนกระทั่งถึง	

○ นามวลี	คือ	_____
○ สรรพนามวลี	คือ	_____
○ กริยาวลี	คือ	_____
○ วิเศษณ์วลี	คือ	_____
○ บุพบทวลี	คือ	_____
○ สันธานวลี	คือ	_____
○ อุทานวลี	คือ	_____

ภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน คือ ภาษาที่ใช้เป็นทางการ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นภาษากลาง ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทางราชการและใช้ในการศึกษาทั่วประเทศ

ภาษาถิ่น คือ ภาษาที่ใช้อยู่ในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งของประเทศ ในประเทศไทยมีภาษาถิ่นอีสาน ภาษาถิ่นใต้ และภาษาถิ่นเหนือ

ตัวอย่างการเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษากลาง	ภาษาเหนือ	ภาษาอีสาน	ภาษาใต้
อ้อย	ลำ	แซบ	ร่อย
พูด	อู้	เว้า	แหล่
มะละกอ	มะก้วยเต็ด	บักหุ่ง	ลอกอ
ข้าง	จ้าง	ซ่าง	ฉ่าง
สับปะรด	ปะชะน็ด	บักน็ด	หย่านด

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น
ที่มีความหมายเดียวกัน ลงในตารางต่อไปนี้ (ห้ามซ้ำคำในตัวอย่าง)

ภาษากลาง	ภาษาเหนือ	ภาษาอีสาน	ภาษาใต้

คำราชาศัพท์

คำราชาศัพท์ คือ ถ้อยคำที่ใช้พูดกับพระมหากษัตริย์ พระบรม-วงศ์วานวงศ์ พระภิกษุสงฆ์ รวมถึงคำสุภาพที่ใช้กับสุภาพชนทั่วไป ซึ่งควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับระดับชั้นของบุคคล

คำราชาศัพท์แบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ คือ หมวดเครือญาติ หมวดร่างกาย หมวดเครื่องใช้ หมวดคำกริยา และหมวดคำสรรพนาม เป็นต้น

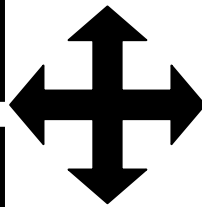
ให้นักเรียนเติมคำราชาศัพท์และคำที่ใช้กับพระภิกษุสงฆ์ ลงในช่องว่างต่อไปนี้

หมวดเครือญาติ

ปู่ , ตา
 ย่า , ยาย
 พ่อ
 แม่
 ลูกสาว
 ลูกชาย

หมวดร่างกาย

ศีรษะ
 ดวงตา
 ปาก
 เท้า
 จมูก
 มือ

หมวดคำกริยา

นอน
 ป่วย
 กิน
 หัวเราะ
 พูด
 โกรธ

หมวดเครื่องใช้

เสื่อ
 แหวน
 หมวก
 เข็มขัด
 รองเท้า
 ที่นอน

คำที่ใช้กับพระภิกษุสงฆ์

เชิญ
 ป่วย
 กิน
 อาบน้ำ
 อาหาร
 สวดมนต์

คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

คำไทยแท้ คือ คำภาษาไทยดั้งเดิม ใช้ตัวสะกดตรงตามมาตรา มีรูปวรรณยุกต์กำกับเพื่อเปลี่ยนความหมายของคำ ไม่นิยมใช้ตัวการ์นต์และคำควบกล้ำ และใช้สระ “ใ” (ไม่ม้วน) ๒๐ คำ

****ยกเว้น**

ฆ่า เขียน ระฆัง ช้อง ตะเพ็ญ ใหญ่ หย้า เฒ่า ณ ธ ธง เธอ
สำภา ภาย เสร้า คึก คอก คอ ศก

คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ภาษาบาลีและสันสกฤต มีลักษณะดังนี้

๑. เป็นคำหลายพยางค์
๒. ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา
๓. นิยมใช้ตัวการ์นต์
๔. ประสมด้วยพยัญชนะ ข ฉ ณ ฎ ฏ จ्ञ
ฐ ท ผ ม ถ ภ ศ ษ ฟ
๕. เป็นคำที่มีพยัญชนะ ๒ ตัว แต่ออกเสียง
ตัวเดียว

ภาษาเขมร มีลักษณะดังนี้

๑. สะกดด้วย จ ญ ร ล เช่น เผล็จ บำเพ็ญ
กำจร
๒. เป็นคำควบกล้ำ เช่น ไกร ขลัง ปรง
๓. มักขึ้นต้นด้วยคำว่า บัง บัน บำ บรร
๔. นิยมใช้อักษรนำ เช่น สนุก สนาน เสด็จ
ถนน เฉลียว เป็นต้น
๕. มักแผลงคำได้ เช่น ข แผลงเป็น กระ
เช่น ขดาน เป็น กระดาน ขจอก เป็น
กระจอก

ภาษาอังกฤษ แบ่งออกเป็น ๓ วิธี คือ

๑. **การแปลศัพท์** เป็นการยืมคำที่เราไม่เคยมีหรือไม่เคยรู้จักมาแปลเพื่อใช้สื่อสาร
๒. **การบัญญัติศัพท์** เป็นการยืมคำจากภาษาอังกฤษมาสร้างเป็นคำใหม่ เพื่อใช้สื่อสาร
๓. **การทับศัพท์** เป็นวิธีการยืมคำมาใช้ในอีกภาษาหนึ่งโดยการถ่ายเสียง และถอดอักษร

ภาษาจีน มีลักษณะดังนี้

๑. มักพยัญชนะต้น คือ ก จ ต ฉ ห ส ซ
เช่น ก่ายเตี้ย เต่าฮวย จี๊ก
๒. มักใช้วรรณยุกต์ ตรี จัตวา เช่น เฉก๊วย
๓. ไม่นิยมใช้ตัวการันต์
๔. ส่วนใหญ่เป็นชื่ออาหาร

คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนพิจารณาว่าคำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคต่อไปนี้
เป็นคำที่มาจากภาษาใด

ไทยแท้ จีน อังกฤษ เขมร บาลีและสันสกฤต

ประโยค	ภาษา
ถนนสายนี้ <u>ชำรุด</u> จนต้องปิดการจราจร	
แม่เตรียม <u>แซนด์วิช</u> ไว้ให้ฉันกินก่อนไปโรงเรียน	
กรมอุตุนิยมวิทยาได้ <u>พยากรณ์</u> อากาศวันนี้ว่าฝนจะตกหนัก	
พี่ซื้อผงซักฟอกยี่ห้อ <u>เจ็ดพลัง</u> แจ่วมาไว้ซักผ้า	
ลุงวางยา <u>กำจัด</u> แมลงไว้ข้างตู้กับข้าว	
ฉันอยากไป <u>เที่ยว</u> ทะเลมากเลย	
วันหยุดนี้แม่ชวนฉันทำ <u>เปาะเปี๊ยะ</u> ไปขาย	
น้องชอบ <u>สะสม</u> <u>แสตมป์</u> ไว้แลกของรางวัล	
สภาฯ ชาติ <u>เชิญชวน</u> ทุกท่านร่วมกันบริจาคโลหิต	
น้องชอบ <u>เล่น</u> ของเล่นไม่เป็นเวลา	
อาให้ผ้าพันคอ <u>น้อง</u> ในวัน <u>ขึ้นปีใหม่</u>	
ท้องนาที่บ้านเธอ <u>ดูเขียวขจี</u> สดชื่นมาก	
ฉันฝากซื้อ <u>น้ำเฉาก๊วย</u> มาให้หน่อยนะ	
เด็ก ๆ ชอบทาน <u>ไอศกรีม</u> เป็นของว่าง	
วันพรุ่งนี้ <u>อย่าลืม</u> ไปเลือกตั้งสภาผู้แทน <u>ราษฎร</u> กันนะ	

การแต่งกาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี ๑๑ คือ บทร้อยกรองประเภทหนึ่ง ที่มีการบังคับจำนวนคำในวรรค บังคับสัมผัส แต่ไม่บังคับวรรณยุกต์

ลักษณะบังคับของกาพย์ยานี ๑๑

๑ บทมี ๒ บาท ๑ บาทมี ๑๑ คำ แบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคหน้า ๕ คำ วรรคหลัง ๖ คำ

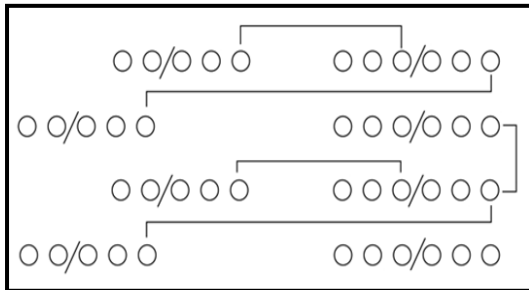
การสัมผัส

คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๒ (เลื่อนมาคำที่ ๑ หรือ ๒ ก็ได้)

คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓

หากจะแต่งบทต่อไปจะต้องให้คำสุดท้ายของบทต้น สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ของบทต่อไป เรียกว่าเป็นการสัมผัสระหว่างบท

แผนผัง

ตัวอย่าง

กาพย์ยานีลำน่าน	สิบเอ็ดคำจำอย่าคลาย
วรรคหน้าห้าคำหมาย	วรรคหลังหกยกแสดง
ครูลุ่หนั้น	ไม่สำคัญอย่าระแวง
สัมผัสต้องจัดแจง	ให้ถูกต้องตามวิธี

(หลักภาษาไทย : กำชัย ทองหล่อ)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ให้ถูกต้องตรงตามฉันทลักษณ์
ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ มาจำนวน ๒ บท

หัวข้อ _____

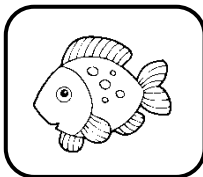
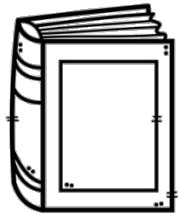
สำนวนไทยที่เป็นคำพังเพย

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงเป็นข้อความหรือคำพูดที่เป็นชั้นเชิง ไม่ตรงตามรูปแบบภาษา มีลักษณะเฉพาะตัวและมีความหมายเป็นนัยแฝงอยู่ เช่น เกลือจิ้มเกลือ สู้ยิบตา
คำพังเพย หมายถึง การกล่าวเปรียบเทียบ (อุปมา) ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น แกวงเท่าหาเลี่ยน ปิดทองหลังพระ

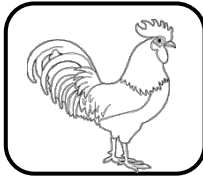

คำชี้แจง

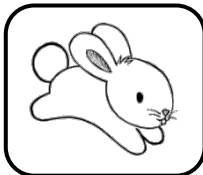
ให้นักเรียนเขียนสำนวนที่เกี่ยวข้องกับภาพของสัตว์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งบอกความหมายของสำนวนนั้น

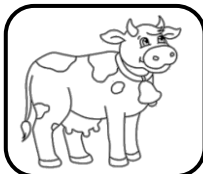
สำนวน.....
ความหมาย.....
.....

สำนวน.....
ความหมาย.....
.....

สำนวน.....
ความหมาย.....
.....

สำนวน.....
ความหมาย.....
.....

สำนวน.....
ความหมาย.....
.....

สำนวน.....
ความหมาย.....
.....

ความรู้และข้อคิดจากการอ่าน วรรณคดีและวรรณกรรม

วรรณกรรม คือ ผลงานสร้างสรรค์ที่เกิดจากอารมณ์ ความรู้สึก และการใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ
วรรณคดี คือ ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี มีศิลปะในการประพันธ์ ให้คุณค่า
ควรแก่การศึกษา มีการอ่านสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน
การอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมจะทำให้เราได้รับความรู้และข้อคิดที่สอดแทรกอยู่ในเรื่อง
เพื่อให้เราสามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้

คำชี้แจง

ให้นักเรียนพิจารณาบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบว่าให้ข้อคิดในเรื่อง

ราชสีห์ตัวเดียวเที่ยวกลางป่า
ถูกหมู่หมากัดป่นจนฉิบหาย
เพราะหมามากปากช่วยกันกัดตาย
อาจทำลายราชสีห์ผู้มีฤทธิ์

(O-NET สทศ.)

ไทยรวมกำลังตั้งมั่น
จะสามารถป้องกันชนแข็ง
ถึงแม้ว่าศัตรูผู้มีแรง
มายุทธแย้งก็จะปลาทไป

(รัชกาลที่ ๖)

อันข้าไทได้พึงเขาจึงรัก
มั่นถอยศักดิ์สินอำนาจวาสนา
เขาหน่ายหนีมิได้อยู่คู่ชีวา
แต่วิชาช่วยกายจนวายปราณ

(สุนทรภู่)

เกิดเป็นคนจนยากต้องบากบั่น
สารพันปัญหาอย่าทอดอโย
จงคิดแก้ปัญหาย่างระมัดระวัง
อย่ามัวแต่น้อยใจในโชคชะตา

(O-NET สทศ.)

ข้อคิด

ข้อคิด

ข้อคิด

ข้อคิด

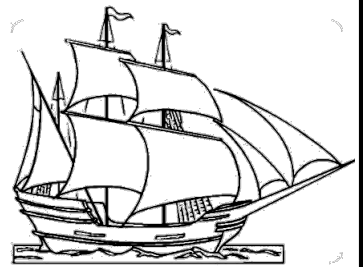
ท่องจำบทอาขยาน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนท่องจำบทอาขยานต่อไปนี้ แล้วมาสอบอ่านกับคุณครู

วิชาเหมือนสินค้า

วิชาเหมือนสินค้า	อันมีค่าอยู่เมืองไกล
ต้องยากลำบากไป	จึงจะได้สินค้ามา
จงตั้งเอากายเจ้า	เป็นสำเภาอันโสกา
ความเพียรเป็นโยธา	แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ
นิ้วเป็นสายระยาง	สองเท้าต่างสมอใหญ่
ปากเป็นนางงานไป	อักษณาสัยเป็นเสบียง
สติเป็นหางเสือ	ถือท้ายเรือไว้ให้เที่ยง
ถือไว้อย่าให้เอียง	ตัดแล่นเลื่องข้ามคงคา
ปัญญาเป็นกลองแก้ว	สองศอแฉกแนวหินผา
เจ้าจงเอาหุตา	เป็นลำต่าฟิงดูลม
ชี้เกียรคือปลาร้าย	จะทำลายให้เรือจม
เอาใจเป็นปืนคม	ยิงระดมให้จมไป
จึงจะได้สินค้ามา	คือวิชาอันพิสมัย
จงหมั่นมั่นหมายใจ	อย่าได้คร้านการวิชา

(ที่มา : หนังสือเรียนภาษาไทย ป.๕)

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เราเกิดมาทั้งทีชีวิตหนึ่ง	อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
ควรคะนึ่งพึ่งตนทนกัดฟัน	คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ
กลีกรกิจพณิชากรงานมีเกียรติ	อย่าหยาบเหี้ยมดพาลหาว่างานต่ำ
หรือจะชอบวิชาอุตสาหกรรม	เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผิดวัน
เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า	เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน
เอาความเพียรเป็นยานประสานกัน	ผลจะบรรลุลู่ประตุชัย
เงินและทองกองอยู่ประตุหน้า	คอยเปิดอ้ายืมรับไม่ขับไล่
ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกคล้าไป	แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนวยเอย

(ผู้แต่ง : เพิ่ม สวัสดิ์วรรณกิจ)